

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ
ПРОМИСЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”
(для спеціалістів)

Київ 2005

Підготовлено доктором економічних наук, професором Вінницького інституту МАУП *М. І. Петренко*, кандидатом економічних наук *В. В. Коровієм*

Затверджено на засіданні кафедри управління бізнесом (протокол № 4 від 06.10.03)

Перезатверджено на засіданні кафедри управління бізнесом (протокол № 7 від 29.08.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Петренко М. І., Коровій В. В. Навчальна програма дисципліни “Управління проектами промислової діяльності” (для спеціалістів). — К.: МАУП, 2005. — 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Управління проектами промислової діяльності”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс “Управління проектами промислової діяльності” присвячений вивченню актуальної теми розвитку економіки на сучасному етапі, її функціонуванню — інвестиційному проектуванню і управлінню проектами у промисловій сфері. У результаті вивчення курсу студенти повинні опанувати основні принципи управління проектами — довгостроковими інвестиціями в реальні активи.

Зміст курсу становить концепція управління проектами промислової діяльності, охоплює основні аспекти цього виду діяльності.

У сучасній економічній літературі України і Росії поки що немає фундаментальних досліджень з проектного аналізу інвестиційних та інноваційних проектів. Насамперед це пояснюється тим, що ані на макро-економічному рівні, ані навіть на рівні окремих наукових установ, організацій та підприємств механізм, основні терміни та принципи економічного аналізу не використовуються.

У програмі пропонованого курсу викладено основні положення і підходи, що існують у цій галузі в Україні, Росії й інших державах СНД.

Проектний аналіз інвестиційних проектів є одним з дієвих інструментів сучасної ринкової економіки.

У процесі вивчення курсу студенти детально ознайомлюються з процесами як управління проектами на промисловому підприємстві, так і аналізу проектів, що охоплюють різні аспекти експертизи (технічної, комерційної, інституційної, екологічної, соціальної, економічної та фінансової), вивчають інструментарій інвестиційного проектування. Особлива увага приділяється фінансовому аналізу в бізнес-плануванні, що дає змогу оцінювати економічну ефективність інвестиційних проектів, при цьому значну роль відіграють аналіз чутливості й оцінка інвестиційних ризиків. Основну базу курсу становлять економічна теорія, фінанси підприємства (фірми), бухгалтерський облік і аудит, основи економіко-математичного моделювання тощо.

Мета вивчення дисципліни — здобути теоретичні знання і сформувати практичні навички у сфері управління проектами промислової діяльності, методами і технологією розробки бізнес-планів, а також опанувати стратегічне управлінське мислення на основі використання спеціальних та довідкових літературних джерел. Усе це сприятиме оволодінню методами моделювання й оцінки різних сценаріїв розвитку господарських структур, визначення чутливості проекту.

Навчальний курс має блочну структуру і це дає змогу адаптувати його залежно від конкретних потреб студентів. Він включає лекційні та

практичні (у тому числі комп'ютерні) заняття, на яких використовується вітчизняний і зарубіжний досвід, а також вивчаються різні методики планування.

Дисципліна “Управління проектами промислової діяльності” тісно пов’язана з іншими навчальними курсами і спрямована на формування сучасного фахівця у сфері інноваційного та інвестиційного менеджменту, стратегічного планування, маркетингу, управління персоналом, проектним аналізом, макро- та мікроекономікою.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ
ПРОМИСЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

№ пор.	Назва теми
	Вступ
1	Держава та інвестиції. Роль розвитку та запровадження інвестицій у промисловій діяльності
2	Інвестиційний проект промислового підприємства: сутність, зміст і здійснення
3	Основи управління інвестиційним проектом у промисловій діяльності підприємства
4	Інвестиційне бізнес-планування на промисловому підприємстві
5	Підготовка інвестиційного проекту на промисловому підприємстві
6	Управління проектами промислової діяльності
7	Основні методи проектного аналізу
8	Експертна оцінка в системі управління проектами у промисловій діяльності
9	Інструментарій і фінансовий аналіз інвестиційних (інноваційних) проектів промислової діяльності
10	Аналіз проектних ризиків у процесі діяльності промислового підприємства
11	Облік інфляційних факторів у процесі управління проектами промислової діяльності

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ
ПРОМИСЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

Вступ

Мета, завдання, методологія, методика вивчення дисципліни. Структура і логіка дисципліни, її зв'язок з іншими дисциплінами. Значення дисципліни в підготовці спеціалістів в умовах формування ринкової економіки України.

Тема 1. Держава та інвестиції. Роль розвитку
і запровадження інвестицій у промисловій діяльності

Науково-технічний прогрес (НТП) як суспільно-економічна закономірність. Періодизація НТП. Екстенсивні та інтенсивні фактори ефективності виробництва. Основні аспекти НТП у період формування економіки.

Інвестиційна активність як основний напрямок в економічній політиці та створенні сприятливого клімату у формуванні високоефективних виробництв. Поняття і характеристика інвестиційного клімату, інвестиційного потенціалу і ризику.

Політика держави в інвестиційній сфері. Основні тенденції і принципи інвестиційного розвитку економіки України. Правове регулювання інвестиційної (інноваційної) діяльності. Основні функції держави у процесі регулювання інвестиційних процесів.

Пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки. Політика вибору пріоритетів; основні елементи державної науково-технічної політики. Критерії вибору інвестиційних пріоритетів на державному рівні. Організаційна структура розробки і реалізації інвестиційної політики.

Прямі та непрямі методи державної підтримки інвестиційної діяльності. Основи формування національної моделі регулювання інвестиційних процесів. Роль держави в міжнародному науково-технічному співробітництві. Політичні аспекти міжнародного трансферу технологій. Цілі і завдання державного регулювання міжнародних зв'язків.

Література [2; 7; 15; 16; 27; 37; 38]

Тема 2. Інвестиційний проект промислового підприємства: сутність, зміст і здійснення

Концепція проекту і її роль у створенні системи управління, фінансування та ресурсозабезпечення для досягнення вибраних цілей. Поняття інвестиційного проекту. Класифікація інвестиційних проектів за ступенем обов'язковості, за терміновістю та за ступенем зв'язку.

Поняття і зміст проектного фінансування. Науково-технічний і виробничий цикли інвестиційного проекту. Характеристика основних джерел інвестицій: портфельні та реальні; за об'єктами вкладення і напрямками дій; інвестиції на підставі проекту; інвестиції на розширення; реінвестиції.

Зона особливої уваги при підготовці інвестиційного проекту, довгостроковість, безпечність для навколишнього середовища. Розподіл затрат і прибутків у межах життєвого циклу: розподіл затрат і доходів у часі. Основні стадії життєвого циклу інвестиційного проекту.

Література [6; 9; 10; 16; 22; 29; 30]

Тема 3. Основи управління інвестиційним проектом у промисловій діяльності підприємства

Перспективний ринок інвестиційних проектів в основних галузях промисловості та соціальній сфері:

- паливно-енергетичний комплекс (ПЕК);
- транспорт, зв'язок і телекомунікації;
- будівельна індустрія;
- наука;
- машинобудування і металообробка;
- легка промисловість.

Типи спеціальних інвестиційних проектів: малі, мегапроекти, короткострокові.

Життєвий цикл інвестиційного проекту (від стану, коли “проекту ще немає”, до стану, коли “проекту вже немає”). Основні фази, етапи (стадії) інвестиційного проекту. Загальна класифікація ризиків в інвестиційних проектах. Структуризація інвестиційного проекту.

Основний зміст зовнішнього та внутрішнього середовища інвестиційного проекту. Учасники проекту і його оточення. Адміністрування інвестиційних проектів.

Зміст системи “управління проектами промислової діяльності”. Зміст і розробка механізму функціонування управління проектами. Підготовка

кадрів управління інвестиційними проектами. Правове регулювання і технологія управління проектами.

Література [16; 18; 22; 24; 27; 30; 33; 35]

Тема 4. Інвестиційне бізнес-планування на промисловому підприємстві

Об'єктивна необхідність розробки і використання бізнес-плану в підприємницькій діяльності інвестиційно-інноваційного напрямку. Конкретна сфера використання бізнес-планів як своєрідних “карт польоту”, які визначають найактивніший за часом і найменш ризикований маршрут досягнення окреслених цілей.

Критерії визначення об'єктів і пріоритетів бізнес-плану. Опис проекту, галузі та компанії. Характеристика навколишнього середовища. Плани виробництва і маркетингу. Інвестиційний план. Фінансовий план. Плани грошових потоків.

Загальні положення і специфічні вимоги до розробки бізнес-планів, адаптованих до інвестиційної та інноваційної діяльності. Сучасні вимоги до розробки бізнес-планів. Методика розробки окремих розділів бізнес-плану.

Показники ефективності виробничої діяльності підприємства. Показник фінансового стану підприємства. Аналіз беззбитковості. Аналіз чутливості проекту.

Література [7–9; 14; 22; 27; 29; 37]

Тема 5. Підготовка інвестиційного проекту на промисловому підприємстві

Основні завдання і види управлінської діяльності на підготовчій стадії, її розробка і аналіз. Основні принципи розробки проекту (спадкоємність, ефективність, інтенсивність, надійність, життєздатність, простота, керованість, участь).

Основні завдання стадії розробки цілей проекту. Визначення кількісних показників щодо завдань і цілей проекту (визначення цілей, галузі проекту, місця розташування). Розробка основних компонентів проекту, вибір технологій. Визначення ринків результатів проекту. Розробка організаційної структури проекту і підготовка пропозицій з механізму управління. Розробка системи моніторингу проекту; підготовка фінансового плану.

Визначення розміру можливих ризиків у процесі реалізації проекту. Методи захисту від них. Оцінка ризиків: принципи і методи аналізу ризиків; комплексна оцінка ризиків. Виробничі ризики. Маркетингові ризики. Фінансові ризики.

Література [2; 6; 9; 16; 18; 22; 29; 30]

Тема 6. Управління проектами промислової діяльності

Основні цілі управління проектами. Зв'язок між розробкою проекту і його здійсненням. Аспекти управління проектами. Комп'ютерні технології управління проектами.

Актуалізація даних. Контроль розбіжностей проекту. Система управління проектами. Система управління групою проектів. Управлінські інформаційні системи (системи моніторингу, оцінки та звітності). Програми Marketing Expert та Microsoft Project.

Література [7; 16; 18; 22; 27; 30; 32; 37; 39]

Тема 7. Основні методи проектного аналізу

Цінність коштів у часі: важливість цієї концепції для проектного аналізу; основні фактори впливу на рівень інфляції, ставки проценту та її відповідність ризику; концепція дисконтування і методика його розрахунку.

Поняття про витрати і переваги, оцінки попиту на ресурси, що необхідні для здійснення проекту, результати його впровадження.

Значення цінності проекту (способи оцінки інвестицій); визначення, способи розрахунку, основні переваги і недоліки критеріїв ефективності.

Література [5; 7; 19; 22; 26; 32; 33; 37; 39; 40]

Тема 8. Експертна оцінка в системі управління проектами у промисловій діяльності

Завдання технічної експертизи. Володіння проектом, його ресурсами і застосовуваною технологією. Закон України “Про наукову і науково-технічну експертизу”. Цілі й характер екологічної експертизи як невіддільної частини розробки проекту. Екологічна оцінка компонентів проекту, функціонування охорони навколишнього середовища у проекті.

Завдання соціальної експертизи і її зв'язок з іншими частинами проектного аналізу. Методи визначення соціальної стратегії і соціальних аспектів проекту. Цілі й завдання інституціональної експертизи проекту.

Основні проблеми, що підлягають аналізу. Методи оцінки сильних і слабких сторін діючих інститутів (людських, фізичних, технічних, адміністративних та управлінських аспектів). Інституціональні зміни в персидній економіці.

Основні цілі, завдання і типи фінансових експертиз проєктів. Цілі й завдання фінансового аналізу підприємства — розробка бізнес-плану. Зміст і структура звітів про рух грошових коштів і про доходи. Фінансовий аналіз прибутку і джерел фінансування проєкту. Основні методи аналізу відшкодування витрат. Цілі й завдання економічної експертизи.

Стратегія мінімізації ризиків при розробці інвестиційних проєктів. Методи якісної (описової) і кількісної оцінки ризиків. Методи аналізу критичних значень. Управління проєктами ризиками.

Література [2; 7; 19; 22; 31–33; 39]

Тема 9. Інструментарій і фінансовий аналіз інвестиційних (інноваційних) проєктів промислової діяльності

Загальна методична основа проєктного аналізу: мікро-, макроекономічний і системний аналізи. Вітчизняна практика інвестиційного проєктування. Основні критерії оцінки проєктних рішень (поняття альтернативної вартості). Основні критерії, що враховуються при прийнятті рішень про інвестування: цінність грошей у часі (інфляція, ризик, невизначеність, можливість альтернативного використання грошей).

Основні методи і підходи до оцінки ефективності інвестицій. Прості методи оцінки ефективності інвестицій: термін окупності; проста норма прибутку. Дисконтовані критерії оцінки ефективності проєктів: чиста приведена цінність (net present value — NPV); індекс прибутковості (Profitability index — PI). Відношення вигода/затрати. Внутрішня норма дохідності (Internal Rate of Return — IRR). Період окупності (Payback period). Порівняння проєктів. Невідповідність обсягів грошових потоків. Аналіз ефективності затрат.

Поняття фінансового аналізу інвестиційного проєкту. Структура і зміст фінансового аналізу. Основні причини потреби у фінансовому аналізі інвестиційних проєктів.

Основні припливи і відпливи грошових коштів. Поняття реальних потоків грошових коштів: операційні потоки, види доходів і затрат. Класифікація фінансових потоків (припливів і відпливів). Схеми формування потоків реальних грошей: повний приплив реальних грошей, повний відплив реальних грошей.

Структура і зміст бухгалтерського балансу підприємства, звіту про прибутки і збитки. Структура і зміст звітів про грошові потоки.

Зміст основних фінансових коефіцієнтів. Аналіз коефіцієнтів ліквідності, ділової активності, рентабельності; показників платоспроможності. Аналіз беззбитковості. Динамічна точка беззбитковості.

Література [5; 12; 16; 21; 25; 32; 33; 40; 41]

Тема 10. Аналіз проектних ризиків у процесі діяльності промислового підприємства

Основні поняття “аналізу проектних ризиків” (невизначеність ризиків). Групування інвесторів за групами ризику. Практичні методи обліку ризиків. Методи експертних оцінок. Методи аналогій. Метод ставки відсотка з поправкою на ризик.

Класифікація проектних ризиків: техніко-технологічні, маркетингові, фінансові ризики, ризики учасників проекту, юридичні, екологічні, соціальні та ін.

Сутність і зміст аналізу чутливості. Класифікація факторів впливу на ефективність інвестиційних проектів. Методи аналізу чутливості (Sensitivity analysis): перша група — фактори, що впливають на обсяги доходів (вигод) проекту; друга група — фактори, що впливають на обсяги проектних затрат.

Аналіз точки беззбитковості (breakeven point analysis). Аналіз сценаріїв.

Зміст методів аналізу індивідуальних проектних ризиків на основі побудови дерева рішень проекту. Імовірнісна оцінка ризику проекту: об’єктивні методи визначення ймовірності; методи суб’єктивної ймовірності (поняття альтернативи і стану навколишнього середовища). Метод Монте-Карло: прогнозна модель; змінні ризики; імовірнісний розподіл; імітаційні прогнози і аналіз результатів.

Література [4; 7; 15; 16; 18; 20; 25; 31; 40]

Тема 11. Облік інфляційних факторів у процесі управління проектами промислової діяльності

Поняття основних показників інфляції: дефлятор ВВП; індекс споживацьких цін (ІСЦ); індекс оптових цін; індекс зміни цін ресурсу. Поняття інфляційного ризику. Облік інфляційних факторів в аналізі інвестиційних проектів. Методи інфляційного коригування грошових потоків.

Інфляція попиту. Інфляція, спричинена збільшенням витрат виробництва, підвищенням заробітної плати. Інфляція, спричинена порушенням механізму пропозиції.

Інфляційне коригування грошових потоків шляхом зменшення сукупної пропозиції. Метод поточних і постійних цін у проектному аналізі.

Література [10; 12; 21; 23; 25; 28; 31; 33; 36; 41]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану дисципліни “Управління проектами промислової діяльності” студенти виконують контрольну роботу.

Виконання контрольної роботи сприятиме поглибленому вивченню основних тем дисципліни, формуванню практичних навичок розробки бізнес-планів, формування, моніторингу, управління інвестиційними проектами промислової діяльності, закріпленню теоретичних знань.

Контрольна робота містить два теоретичних питання і одне практичне завдання. Варіант контрольної роботи студенти вибирають за останньою цифрою номера своєї залікової книжки (див. таблицю).

Остання цифра номера залікової книжки студента	Варіант контрольної роботи
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
0	10

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Поняття і сутність порівняльного аналізу програмного забезпечення процесу прийняття інвестиційних рішень.
2. Законодавство України про інвестиційну діяльність.
3. Практичне завдання.

Інвестиційні проекти (А і Б) підприємства “Сигма” мають однакові витрати, результати і тривалість життєвого циклу. Ставка дисконту становить 7 % ($r = 0,2$). Порівняти значення чистого приведеного прибутку (NPV) кожного проекту і вибрати для впровадження кращий з них. Вихідні дані за проектами наведені в таблицях.

Вихідні дані за проектом А

Рік існування проекту t	Інвестиційні витрати, зроблені за кожний період t , тис. грн.	Грошові надходження P_t , тис. грн.
1-й	7	8
2-й	15	8
3-й	40	20
4-й	5	25
5-й	0	25
6-й	0	40
Разом	67	118

Вихідні дані за проектом Б

Рік існування проекту t	Інвестиційні витрати, зроблені за кожний період t , тис. грн.	Грошові надходження P_t , тис. грн.
1-й	20	10
2-й	30	10
3-й	17	20
4-й	0	20
5-й	0	29
6-й	0	29
Разом	67	118

Варіант 2

1. Сутність аналізу інвестиційної привабливості підприємства.
2. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні.
3. Практичне завдання.

За даними таблиці розрахувати внутрішню норму прибутковості та індекс рентабельності складених інвестицій.

Рік існування проекту t	Інвестиційні витрати, зроблені за кожний період t , тис. грн.	Грошові надходження P_t , тис. грн.
1-й	15	0
2-й	20	10
3-й	5	20
4-й	0	20
5-й	0	25
Разом	40	75

Варіант 3

1. Основні критерії економічної ефективності інвестиційного проекту.
2. Основні принципи в управлінні якістю інвестиційного (інноваційного) проекту.
3. Практичне завдання.

Будівельна фірма отримала в банку кредит в розмірі 5 млн грн терміном на три роки під 17 % річних (складні відсотки). Розрахувати суму погашення боргу в кінці строку.

Варіант 4

1. Сутність комплексного аналізу інвестиційного проекту.
2. Характеристика проектних ризиків і їх класифікація.
3. Практичне завдання.

ВАТ “Маяк” отримало в банку кредит в розмірі 4 млн грн з терміном погашення 2 роки 6 місяців під 15 % річних. Визначити отриману підприємством суму за умови, що банк використовує складні відсотки. При розрахунках банк рахує термін року — 360 діб.

Варіант 5

1. Формування основних цілей діяльності підприємства при розробці бізнес-плану.
2. Методологічні аспекти якісного аналізу проектних ризиків в інвестиційних проектах.
3. Практичне завдання.

Розрахувати коефіцієнт ефективності вкладених інвестицій (S+RR), якщо норма прибутковості проекту дорівнює 15 %, грошові потоки наведені в таблиці.

Показники для розрахунку S+RR

Показники	Грошові потоки, тис. грн, за роками				
	1-й	2-й	3-й	4-й	5-й
Капітальні вкладення	1000	700	300	0	0
Отриманий чистий прибуток	230	450	600	300	100

Варіант 6

1. Основні аспекти аудиту інвестиційного проекту.
2. Організаційні структури управління проектами на підприємстві.
3. Практичне завдання.

ВАТ “Володарка” потребує вкладення інвестицій на суму 3,0 млн грн, при чому воно має два альтернативних джерела фінансування: випуск звичайних акцій і отримання кредиту в банку. Вартість кожної альтернативи становить 15 % потрібної суми. Інвестиційний проект незалежно від джерела фінансування дасть можливість отримати прибуток у розмірі 6,5 млн грн; собівартість продукції, що виробляється становить 2,7 млн грн (без урахування відсоткових платежів). Розрахувати чистий прибуток за різних умов фінансування.

Варіант 7

1. Економічна, комерційна і бюджетна ефективність інвестицій.
2. Стратегія збуту і реалізації продукції підприємства.
3. Практичне завдання.

Для інвестиційних проектів А і Б обчислено чистий приведений прибуток (NPV): базовий і після впровадження нової ціни на продукцію $\pm 15\%$. Розрахувати, як зміниться чистий приведений прибуток у разі зміни його складових.

Варіант 8

1. Теоретичні та практичні аспекти чутливості проекту: сутність і методологія.
2. Складові кошторису і бюджету проекту підприємства.
3. Практичне завдання.

У результаті маркетингового дослідження ринку підприємством було визнано, що можуть бути запропоновані три варіанти розвитку інвестиційного проекту ВАТ “Теплий дім”. Згідно з оптимістичним варіантом сумарні прибуток і витрати становлять відповідно 150 і 20 тис. грн при

ймовірності цього варіанта 0,3. За нормальним сценарієм сумарні прибутки і витрати становлять відповідно 100 і 35 тис. грн при ймовірності цього варіанта 0,5. За песимістичним варіантом показники становлять відповідно 50 та 60 тис. грн і 0,2. Розрахувати для всіх трьох варіантів інтегральний економічний ефект.

Варіант 9

1. Основні економічні коефіцієнти і показники бізнес-плану.
2. Внутрішній та зовнішній аудит інвестиційного проекту.
3. Практичне завдання.

Фірма розглядає чотири варіанти інвестиційних проектів, які потребують однакових стартових капіталовкладень (2,4 млн грн). Здійснити економічну оцінку кожного і вибрати найоптимальніший. Фінансуються проекти за рахунок кредитів банку з 18 % річних. Розрахувати NPV, PI, IRR, PP.

Динаміку грошових потоків наведено в таблиці.

Рік, t	Грошові потоки, тис. грн., за проектами			
	1	2	3	4
0-й	-2400	-2400	-2400	-2400
1-й	0	200	600	600
2-й	200	600	900	1800
3-й	500	1000	1000	1000
4-й	2400	1200	1200	500
5-й	2500	1800	1500	400

Варіант 10

1. Основні інструментарії управління проектними ризиками.
2. Матеріально-технічна підготовка інвестиційного проекту.
3. Практичне завдання.

Визначити IRR (відсоткову ставку) для розрахованого на три роки інвестиційного проекту підприємства, що потребує інвестицій у розмірі 20 млн грн і може мати такі грошові надходження: $p_1 = 3$ млн грн (1-й рік); $p_2 = 8$ млн грн (2-й рік); $p_3 = 14$ млн грн (3-й рік).

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Концепція проекту промислової діяльності та його поняття.
2. Основні типи інвестиційних проектів у промисловій діяльності підприємства.
3. Основні типи інноваційних проектів у промисловій діяльності підприємства.
4. Основні закони (економічні, соціальні) в управлінні проектами.
5. Середовище проекту (інституціональне, політичне і економічне).
6. Поняття життєвого циклу проекту у промисловій діяльності.
7. Структура життєвого циклу проекту промислової діяльності.
8. Основні етапи розробки і структурування проекту промислової діяльності.
9. Основні учасники проекту (у розробці, фінансуванні та впровадженні).
10. Заходи основної діяльності за проектом.
11. Основні цілі управління проектом промислової діяльності.
12. Основні концепції управління проектами. Основні управлінські функції.
13. Розподіл діяльності на стадії з підготовки інвестиційного проекту.
14. Основні критерії оцінки можливості прийняття проекту у промисловій діяльності.
15. Початкова фаза інвестиційного проекту підприємства.
16. Визначення нинішньої вартості майбутніх грошей.
17. Управлінські інформаційні системи, які використовують при розробці проекту на промисловому підприємстві.
18. Використання програми Microsoft Project у процесі управління проектом.
19. Основні завдання і види управлінської діяльності на підготовчій стадії проекту.
20. Оцінка життєздатності проекту промислової діяльності.
21. Кількісні показники, які використовують при розробці інвестиційного проекту.
22. Основні види проектного аналізу.
23. Комерційний аналіз інвестиційного проекту промислового підприємства.
24. Організаційна структура проекту, пропозиції щодо механізму управління проектами.

25. Методи визначення чистого приведеного (дисконтованого) прибутку (NPV).
26. Визначення внутрішньої рентабельності інвестиційного проекту у промисловій діяльності (IRR).
27. Сутність і зміст джерел фінансування інвестиційних проектів.
28. Відмінність банківського відсотка від коефіцієнта дисконту.
29. Вибір джерел фінансування проектів на промисловому підприємстві.
30. Поняття витрат, вигоди, оцінки попиту на основні ресурси, необхідні для здійснення проекту.
31. Основні етапи і загальна схема розробки проектно-кошторисної документації.
32. Визначення цінності проекту (основні заходи інвестицій).
33. Основні методи визначення кошторисної вартості.
34. Етапи проектного планування.
35. Етапи розробки плану матеріально-технічного забезпечення проекту.
36. Призначення технічної експертизи проекту.
37. Сутність і зміст технічної експертизи проекту на промисловому підприємстві.
38. Критерії і обмеження фінансування й витрат.
39. Призначення екологічної експертизи проекту.
40. Зміст і мета екологічної експертизи проекту.
41. Екологічна оцінка компонентів проекту. Фінансування охорони навколишнього середовища у проекті.
42. Сутність і призначення соціальної експертизи проекту на промисловому підприємстві.
43. Виробничий і суспільний взаємозв'язок при впровадженні проектів.
44. Завдання і мета інституціональної експертизи.
45. Оцінка сильних та слабких аспектів діючих інститутів (людських, технічних, адміністративних і управлінських).
46. Основні джерела фінансування проектів.
47. Власні й залучені фінансові кошти.
48. Засоби фінансування проекту промислового підприємства.
49. Основні методи визначення кошторисної вартості.
50. Сутність іноземних позикових коштів.
51. Поняття і зміст проектного планування.
52. Базисно-компенсаційний метод визначення вартості проекту.

53. Відмінності ресурсного та базисно-компенсаційного методів.
54. Сутність і зміст фінансової експертизи проекту промислового підприємства.
55. Цілі й типи фінансової експертизи інвестиційних проектів.
56. Інфляція і її значення у проектному аналізі.
57. Звіт про доходи і витрати, рух коштів у проекті.
58. Формування витрат інвестиційного проекту промислового підприємства.
59. Методи відшкодування експлуатаційних витрат і витрат з обслуговування проекту.
60. Основні цілі й зміст економічної експертизи проекту.
61. Ринкові ціни й альтернативна вартість.
62. Основні види ризиків у проекті.
63. Методи аналізу ризиків.
64. Стратегія мінімізації ризиків при розробці проекту промислового підприємства.
65. Методи кількісної оцінки ризиків.
66. Класифікація ризиків за важливістю.
67. Методи управління ризиками на основних фазах і етапах життєвого циклу проекту.
68. Економічна сутність аналізу чутливості проекту промислового підприємства.
69. Сутність перевірки стійкості проекту.
70. Економічна сутність методу Монте-Карло щодо аналізу ризиків.
71. Основні підходи до управління проектними ризиками.
72. Основні інструменти усунення проектних ризиків.
73. Сутність лізингового фінансування.
74. Оперативний лізинг і його зміст.
75. Фінансовий лізинг і його зміст.
76. Переваги і недоліки лізингового фінансування.
77. Призначення і види страхування ризиків.
78. Інструменти страхування проектних ризиків.
79. Основні підходи і принципи значення ризиків інвестування.
80. Інструменти попередження і контролю проектних та фінансових ризиків.
81. Основні види страхування, які застосовують при реалізації проектів.
82. Роль банків та інвестиційних компаній на інвестиційній фазі проекту.
83. Форми і основні види банківських гарантій.

84. Сутність регулювання процесу реалізації проекту.
85. Технології оцінки виконання проекту у промисловій діяльності.
86. Основні обов'язки менеджера проекту.
87. Основні функції замовника і підрядчика у виконанні проекту.
88. Характеристика проектної команди.
89. Етапи розробки і впровадження системи управління якістю у проекті.
90. Завдання забезпечення якості на інвестиційній стадії проекту.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Закон України “Про заставу”* // Держ. і інв. бюл. — 1993. — № 3.
2. *Закон України “Про інвестиції”* // Держ. і інв. бюл. — 1994. — № 11.
3. *Закон України “Про підприємництво”* // ВВР України. — 1991. — № 14.
4. *Закон України “Про наукову і науково-технічну експертизу”* від 10 лютого 1995 р. // ВВР України. — 1995. — № 9. — Ст. 56.
5. *Беренс В., Хавранек П. М.* Руководство по оценке эффективности инвестиций. — М.: ИНФРА-М, 1995.
6. *Бизнес-план инвестиционного проекта: отечественный и зарубежный опыт: Учеб. пособие /* Под ред. В. М. Попова. — М.: Финансы и статистика, 1997.
7. *Бизнес-план инвестиционного проекта (рабочая тетрадь предпринимателя для разработки бизнес-плана).* — М.: Агроконсалт, 1996.
8. *Ковелло Дж. А., Хейзелгрэн Б. Дж.* Бизнес-планы: Полное справочное руководство: Пер. с англ. — М.: БИНОМ, 1997.
9. *Бирман Г., Шмидт С.* Экономический анализ инвестиционных проектов: Пер. с англ. / Под ред. Л. П. Белых. — М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997.
10. *Бланк И. А.* Инвестиционный менеджмент. — К., 1995.
11. *Брингхем Ю. Ф.* Энциклопедия финансового менеджера: Сокр. пер. с англ. / Ред. кол.: А. М. Емельянов, В. В. Воронов, В. И. Куш-лин и др. — М.: Экономика, 1998.
12. *Воронков К.* Коммерческая оценка инвестиционных проектов: Основные положения и методики. — М.: Альт, 1994.
13. *Глазунов В. Н.* Финансовый анализ и оценка риска реальных инвестиций. — М.: Финстатинформ, 1997.

14. Горемыкин В. А., Богомолов Ю. А. Планирование предпринимательской деятельности предприятия: Метод. пособие. — М.: ИНФРА-М, 1997.
15. Гридчина М. В. Финансовый менеджмент: Курс лекций. — К.: МАУП, 1999.
16. Идрисов А. Б. Планирование и анализ эффективности инвестиций. — М., 1994.
17. Идрисов А. Б., Картышев С. В., Постников А. В. Стратегическое планирование и анализ эффективности инвестиций.
18. Инвестиционно-финансовый портфель. — М.: Сомитзк, 1993.
19. Кныш М. И., Перекатов Б. А., Тютиков Ю. Л. Стратегическое планирование инвестиционной деятельности: Учеб. пособие. — СПб.: Бизнес-пресс, 1998.
20. Ковалев В. В. Методы оценки инвестиционных проектов. — М.: Финансы и статистика, 1998.
21. Ковалев В. В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности. — М.: Финансы и статистика, 1996.
22. Комплексная оценка эффективности мероприятий, направленных на ускорение научно-технического прогресса: Сб. трудов. — М.: Информэлектро, 1989.
23. Леансухан Г. А. Золотое правило инвестирования: Пер. с англ. — М.: 1994.
24. Липиц И. В., Коссов В. В. Инвестиционный проект: методы подготовки и анализа: Учеб.-справ. пособие. — М.: БЕК, 1996.
25. Мертекс А. Инвестиции. — К.: 1997.
26. Методические рекомендации по оценке эффективности инвестиционных проектов и их отбор для финансирования. — М.: Теринвест, 1994.
27. Мир управления проектами: Пер. с англ. / Под ред. Х. Решпе, Х. Шелле. — М.: Альянс, 1994.
28. Основы проектного анализа в нефтяной и газовой промышленности / А. Ф. Андреев, В. Ф. Дунаев, В. Д. Зубарева и др. — М.: Изд-во НУМЦ Минприроды России. — 1997.
29. Пересада А. А. Основы инвестиционной деятельности. — К.: Либра, 1996.
30. Покропивний С. Ф., Соболь С. М., Швидаменко Г. О. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посіб. — К.: Вид-во КНЕУ, 1998.

31. *Проект и его жизненный цикл*. — Вашингтон: Ин-т экон. развития Всемирного банка, 1994.
32. *Родионова В. М., Федотова М. А.* Финансовая устойчивость предприятия в условиях инфляции. — М.: Перспектива, 1995.
33. *Руководство по проектному анализу*. — Вашингтон: Ин-т экон. развития Всемирного банка, 1994.
34. *Бэнград Д. Г.* Руководство по составлению бизнес-плана: Пер. с англ. — М.: Финпресс, 1998.
35. *Савчук В. П., Прилипко С. Н., Величко Е. Г.* Анализ и разработка инвестиционных проектов. — К.: Абсолют, 1999.
36. *Смирнов А. Л.* Организация финансирования инвестиционных проектов. — М.: Консалтбанкир, 1993.
37. *Турбина К.* Инвестиционный процесс и страхование инвестиций. — М.: Анкил, 1995.
38. *Управление инвестиций: В 2 т.* / В. В. Шеремет, В. М. Павлюченко, В. Д. Шапиро и др. — М.: Высш. шк., 1998.
39. *Холт Р. Н., Баренс С. Б.* Планирование инвестиций. — М.: Дело ЛТД, 1994.
40. *Управление проектами* / В. Д. Шапиро и др. — СПб.: Два+Три, 1994.
41. *Шеремет А. Д., Сайфулин Р. С.* Методика финансового анализа. — М.: ИНФРА-М, 1995.
42. *Экономический анализ: ситуации, тесты, примеры, задачи: Учеб. пособие* / Под ред. М. И. Баканова, А. Д. Шеремета. — М.: Финансы и статистика.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Управління проектами промислової діяльності”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Управління проектами промислової діяльності”	5
Вказівки до виконання контрольної роботи	11
Завдання для контрольних робіт	11
Питання для самоконтролю	16
Список рекомендованої літератури	19

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерне верстання

Н. В. Медведєва
І. В. Хронюк
Т. Г. Замура

Зам. № ВКЦ-1516

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП